

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2024-03-26
Handläggning i
parternas utvaro

Aktbilaga 24
Mål nr M 679-24

RÄTTEN

Chefsrådmannen Vibeke Sylten och tekniska rådet Joen Morales

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Maria Aldegren

PARTER

Klagande

- BirdLife Sverige, Stenhusa Gård, Lilla Brunneby 106, 386 62 Mörbylånga
- Grimsås samhällsförening, jens.ekdahl@telia.com
- Naturskyddsföreningen Södra Älvsborgs Länsförbund, c/o Ingegerd Borg-Saviharju, Södra Kyrkogatan 3 A, 523 30 Ulricehamn
- Nexans Sweden AB, 514 81 Grimsås

Ombud: Jur.kand. Paulina Rautio, c/o Paneo AB, Sandviksgatan 25, 972 38 Luleå

- Tranemo naturskyddsförening, c/o Björn-Åke Andersson, Plommongatan 1, 514 35 Tranemo

Motparter

- Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg
- Neova AB, Box 1143, 824 13 Hudiksvall

Ombud: Advokat Rudolf Laurin, Wistrand Advokatbyrå Göteborg KB, Box 11920 404 39 Göteborg

Ombud: Advokat Emilia Ohlin, Wistrand Advokatbyrå Göteborg KB, Box 11920, 404 39 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands läns beslut 2024-01-19 i ärende nr 24733-2023, se bilaga 1

SAKEN

Begäran om återkallelse efter omprövning av koncession för torvtäkt på Grimsås mosse i Tranemo kommun; nu fråga om avvisning

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/	finns ej	måndag – fredag 08:00–16:00

Målet föredras och mark- och miljödomstolen antecknar följande.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (nedan länsstyrelsen) beslutade den 15 oktober 2023 att meddela bearbetningskoncession för brytning av energitorv på fastigheterna Moghult 1:6, 5:1 och Stockremma 1:4 i Tranemo kommun. Beslutet, som enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter ska anses meddelat enligt miljöbalken, har vunnit laga kraft.

Nexans Sweden AB begärde därefter hos länsstyrelsen att länsstyrelsen, i egenskap av tillsynsmyndighet skulle initiera i första hand en återkallelse av tillståndet och i andra hand en omprövning av det.

Länsstyrelsen avlog i beslut den 19 januari 2024 den framställda begäran.

BirdLife Sverige AB, Grimsås samhällsförening, Naturskyddsföreningen Södra Älvsborgs Länsförbund, Nexans Sweden AB och Tranemo naturskyddsförening har överklagat länsstyrelsens beslut och framställt yrkanden om dels upphävande, dels ändring av det överklagade beslutet. Därutöver har Tranemo naturskyddsförening och BirdLife Sverige AB framställt yrkanden om att verksamheten omedelbart ska stoppas i väntan på slutligt avgörande och att domstolen omgående och fram till dom avges återkallar tillståndet.

Mark- och miljödomstolen har den 16 februari 2024, med anledning av att Grimsås samhällsförening för domstolen uppgett att föreningens huvudsakliga intresse är att företräda samhällsintressen och inte naturskydds- eller miljöskyddsintressen, förelagt Grimsås samhällsförening att styrka sin rätt att föra talan i målet. Grimsås samhällsförening har därvid bl.a. anfört att föreningen är en icke vinstdrivande, ideell förening, som har över 100 medlemmar.

Mark- och miljödomstolen fattar följande

BESLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar Grimsås samhällsförenings överklagande.

2. Mark- och miljödomstolen avvisar yrkandena från Tranemo Naturskyddsförening och BirdLife Sverige AB om att mark- och miljödomstolen omgående ska besluta om att verksamheten ska stoppas i väntan på slutligt avgörande och att domstolen omgående och fram till dom avges ska återkalla tillståndet.

Skäl för beslut

Av 16 kap. 12 § första stycket punkten 1 miljöbalken framgår att överklagbara domar eller beslut får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Därutöver får enligt 16 kap. 13 § vissa överklagbara domar eller beslut överklagas av en ideell förening eller annan juridisk person som 1. har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, 2. inte är vinstdrivande, 3. har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år, och 4. har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

Grimsås samhällsförening har inte visat att den är en sådan ideell förening som bestämmelsen i 16 kap. 13 § miljöbalken tar sikte på. Inte heller har framkommit att länsstyrelsens beslut angår Grimsås samhällsförening på sådant sätt att talerätt föreligger med stöd av 16 kap. 12 § miljöbalken. Grimsås samhällsförenings överklagande ska därför avvisas.

Av 25 kap. 3 miljöbalken framgår att det är tillståndsmyndigheten som har rätt att under vissa i bestämmelsen närmare uppräknade förutsättningar återkalla tillstånd.

Tillståndsmyndigheten utgörs i det här fallet av Miljöprövningsdelegationens vid länsstyrelsen i Västra Götalands län (MPD). Även om länsstyrelsen som sådan alltså inte har rätt att återkalla tillstånd, får länsstyrelsen dock enligt 24 kap. 11 § miljöbalken ansöka hos MPD om återkallelse av tillståndet. Eftersom länsstyrelsen alltså inte har rätt att inom ramen för sin tillsynsverksamhet återkalla tillstånd är alltså mark- och miljödomstolen, som överprövningsinstans, lagligen förhindrad att fatta beslut med sådan innebörd. Av Tranemo Naturskyddsförening och BirdLife Sverige Sverige AB framställda interimistiska

yrkanden om att verksamheten ska stoppas i väntan på slutligt avgörande och att domstolen omgående och fram till dom avges ska återkalla tillståndet ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, såvitt avser p 1 se bilaga (MMD- 11)

Överklagande senast den 16 april 2024.

Överklagande såvitt avser p 2 får endast ske i samband med överklagande av dom eller slutligt beslut.

Maria Aldegren

Protokollet uppvisat/

Begäran om återkallelse eller omprövning av koncession för torvtäkt på Grimsås mosse i Tranemo kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att avslå begäran.

Ärendet

I ärende 543-17378-2023 som rör markanvisning begär Nexans Sweden AB i första hand att Länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet, med stöd av 2 kap 9 § och 24 kap 3 § miljöbalken, bör initiera en återkallelse av tillståndet. I andra hand att Länsstyrelsen med stöd av 24 kap 5 § miljöbalken initierar en omprövning.

Av skrivelsen framgår bland annat att den egna verksamheten med tillverkning av optofiber skulle försvåras eller lida skada i händelse av att damm eller brandrök passerar in genom fabriken ventilation. Torvbrytningen skulle även medföra negativa konsekvenser för storspov, som är både fridlyst och rödlistad.

Förutsättningar

Bearbetningskoncession för brytning av energitorv på fastigheterna Moghult 1:6, 5:1 och Stockremma 1:4 i Tranemo kommun meddelades den 15 oktober 2013 och vann efter överklagan laga kraft genom regeringens beslut den 11 december 2014.

Av 24 kap 3 och 5 § framgår de förutsättningar som krävs för att återkalla och ompröva ett lagakraftvunnet tillstånd. I 24 kap 11 § framgår formerna för ansökan om prövning. Enligt 26 kap 2 § kan tillsynsmyndigheten ansöka om omprövning med stöd av 24 kap 5,7,8 eller 9 §.

Bedömning

I villkor 4 i koncessionen regleras de skyddsåtgärder som krävs för iordningsställande av brytningsområdet med hänsyn till bland annat storspov genom att stubbbrytning, djupfräsning mm inte får utföras under fåglarnas häckningsperiod 15 april till och med den 30 juni. Enligt villkor 8 gäller att spridning av damm i en omfattning som kan medföra olägenhet för kringboende ska förhindras.

Länsstyrelsen anser att de skyddsåtgärder som redan föreskrivits i koncessionen är tillräckliga. Det som Nexans framfört utgör inte sådana kvalificerade omständigheter som föranleder tillsynsmyndighetens beslut att återkalla eller ompröva gällande koncession utifrån vad som anges i 24 kap 3 och 5 §.

Beslutande

Beslutet har fattats av handläggare Robert Jalvin.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 24733-2023.

Hur man överklagar

MMD-11

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från beslutets datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i beslutet.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.